

DEEL I

Hoofdstuk 1

Niet lang nadat ik met mijn gezin naar een kleine stad in New Hampshire was verhuisd, vond ik bij toeval aan de rand van de stad een pad dat in het bos verdween.

Een bord vermeldde dat dit geen gewoon voetpad was, maar het beroemde Appalachian Trail. Het AT, dat meer dan 3400 kilometer langs Amerika's oostkust door de serene en lonkende Appalachen loopt, is de grootvader van de langeafstandswandelingen. Van Georgia tot Maine doorkruist het veertien staten, over volle, vriendelijke gebergten waarvan alleen al de namen – Blue Ridge, Smokies, Cumberlands, Catskills, Green Mountains, White Mountains – een uitnodiging om te lopen lijken. Wie kan de woorden 'Great Smokey Mountains' of 'Shenandoah Valley' uitspreken en niet de aandrang voelen om, zoals de natuuronderzoeker John Muir het ooit zei, 'een brood en een pond thee in een oude zak te stoppen en over het hek van de achtertuin te springen'?

En hier lag het, nogal onverwacht kronkelde het op een gevaarlijk verleidelijke manier door de aardige gemeente in New England waarin ik nog maar pas was komen wonen. Het leek me zo'n buitengewone gedachte, dat ik het huis kon verlaten om 2900 honderd kilometer door de bossen naar Georgia te lopen, of de andere kant op, om over de ruige en rotsige White Mountains te klauteren naar de mythische top van Mount Katahdin, die uitsteekt boven een woud op 725 kilometer naar het noorden in een wildernis die maar weinigen hebben bezocht. Een stemmetje in mijn hoofd zei: 'Dat klinkt goed! Laten we het doen!'

Ik stelde een aantal rationalisaties op. Het zou na jaren van wankelmoedige vadsigheid mijn conditie opkrikken. Het zou een

boeiende en meditatieve manier zijn om opnieuw kennis te maken met de schaal en schoonheid van mijn geboorteland, na bijna twintig jaar aan de andere kant van de oceaan te hebben gewoond. Het zou nuttig zijn (ik wist niet precies hoe, maar was er niettemin van overtuigd) te leren mezelf in de wildernis te redden. Als de mannen in camouflagepak en met een jagershoedje op in de Four Aces Dinner spraken over angstaanjagende dingen die ze daarbuiten hadden gedaan, zou ik me niet langer zo'n slapjanus hoeven te voelen. Ik wilde iets van die zwier die je krijgt als je in staat bent met ogen als granietsplinters naar een verre horizon te turen en op een langzame, mannelijk minachtende toon te zeggen: 'Jazeker, ik heb in de bossen gescheten.'

En er was een nog veel dwingender reden om te gaan. De Appalachen huisvesten een van de grootste hardhoutbossen in de wereld – een overblijfsel van het weelderigste, meest gevarieerde bosgebied dat het klimatologisch gematigde deel van de aarde ooit sierde – en dat bos is in gevaar. Als in de komende vijftig jaar de mondiale temperatuur met vier graden stijgt, wat heel wel mogelijk is, zou de hele Appalachische wildernis ten zuiden van New England in een savanne kunnen veranderen. Nu al sterven de bomen in mysterieuze en beangstigende aantallen. De iepen en kastanjes zijn allang verdwenen, de statige Canadese den en bloeiende kornoelje verdwijnen, en de rode sparren, Frasersparren, essen en suikerahorns zullen waarschijnlijk volgen. Het is duidelijk dat als er ooit een tijd was om deze bijzondere wildernis te beleven, het nu was.

Ik besloot het dus te doen. Nog veel impulsiever kondigde ik mijn voornemen aan en vertelde het vrienden en burens, nam mijn uitgever in vertrouwen, zorgde ervoor dat iedereen die me kende het wist. Vervolgens kocht ik een paar boeken en sprak met mensen die het pad geheel of gedeeltelijk hadden afgelopen en beseften dat dit alles, maar dan ook alles overtrof wat ik tot dan toe had ondernomen.

Bijna iedereen met wie ik sprak, had een of ander gruwelijk verhaal over een argeloze kennis die met enthousiasme en nieuwe

schoenen aan de wandeling was begonnen om twee dagen later strompelend terug te keren met een rode linx aan zijn hoofd, of met een armloze mouw waaruit bloed druipt met schorre stem 'beer!' te fluisteren voor hij in een zorgwekkende bewusteloosheid geraakte.

De bossen waren vol gevaren: ratelslangen, mocassinslangen en nesten met koperkoppen; rode linxen, beren, coyotes, wolven en wilde zwijnen; geschifte boerenpummels, gedestabiliseerd door grote hoeveelheden onzuivere maïswhisky en generaties van volstrekt onbijbelse seks; hondsdolle stinkdieren, wasberen, eekhoorns; genadeloze rode mieren en vraatzuchtige zandvliegen; giftige klimop, giftige sumak, giftige salamanders; hier en daar zelfs elanden die compleet gestoord zijn dankzij een parasiterende worm die zich in hun hersens nestelt en hen zo van de wijs brengt dat ze ongelukkige trekkers achtervolgen over afgelegen, zonnige weiden tot in ijskoude meren.

Er konden je daar letterlijk onvoorstelbare dingen overkomen. Ik hoorde van een man die midden in de nacht zijn tent verliet om te plassen en door een bijziende bosuil werd aangevallen – hij zag zijn scalp voor het laatst hangend aan de klauwen, fraai afstekend tegen het licht van de volle maan –, en van een jonge vrouw die wakker werd van een kronkelende kriebel op haar buik, in haar slaapzak keek en daar een koperkop zag, die in de warmte tussen haar dijnen lag te slapen. Ik hoorde vier verschillende verhalen (altijd grinnikend verteld) over kampeerders en beren die voor een paar verwarde en boeiende momenten de tent deelden; over mensen die plotseling in het niets opgingen ('er bleef niets dan een schroeiplek van hem over') door levensgrote bliksem-schichten, nadat ze op hooggelegen bergflanken door een storm waren overvallen; over tenten die onder vallende bomen werden verpletterd of op kogellagers van dikke regendruppels van hoge bergkammen afgleden en als zweefparachutes op de bodem van verre dalen belanden, of door een plotselinge muur van water werden meegesleurd; over de ontelbare trekkers wier laatste ervaring een bevende aarde was en de verwarde gedachte: God, wat nu weer?

Er was niet meer dan wat lezen in avonturenboeken en vrijwel geen fantasie voor nodig om me voor te stellen in een situatie waarin ik me ingesloten zou weten door een steeds kleiner wordende cirkel van door honger gedreven wolven, me daarbij wankelend de kleren van het lijf ruk onder een aanval van rode mieren, of domweg aan de grond genageld sta bij het zien van tot leven gekomen kreupelhout dat als een torpedo door het water op me afsnelt, om vervolgens naar achter te worden geworpen door een everzwijn van het formaat zitbank, met kleine kille ogen en een onbeheersbare, likkebaardende trek in mollig roze, door het stadsleven mals geworden vlees.

En dan waren er al die ziektes die in de bossen op je loerden, zoals giardiasis, hersenontsteking, Rocky Mountain-vlektyfus, ziekte van Lyme, *Helicobacter pylori*, Ehrlichiosis, schistosomiasis, brucellosis en shigellose, om er maar een paar te noemen. Hersenontsteking, veroorzaakt door de steek van een muskiet, beschadigt de hersens en het zenuwstelsel. Als je veel geluk hebt, mag je hopen de rest van je leven met een slabbetje om in een stoel te zitten, maar gewoonlijk ga je eraan dood. Voor zover bekend is het niet te genezen. Niet minder boeiend is de ziekte van Lyme, die veroorzaakt wordt door de beet van een kleine teek die door herten wordt megedragen. Indien niet ontdekt, kan deze ziekte jarenlang in het menselijk lichaam sluimeren voor ze uitbreekt in een waar feest van kwalen. Dit is een ziekte voor iemand die alles wil meemaken. De symptomen beginnen met hoofdpijn, vermoeidheid, koorts, rillingen, benauwdheid, duizelingen en stekende pijn in de ledematen, waarna ze overgaan in hartstoornissen, aangezichtsverlamming, kramp, ernstige geestelijke beschadiging, verlies van controle over de lichaamsfuncties en – gezien de omstandigheden niet zo verrassend – chronische depressie.

Dan is er nog de weinig bekende familie van organismen die hantavirussen worden genoemd en in de micro-damp boven de uitwerpselen van muizen en ratten zwermen en worden opgenomen in het menselijk ademhalingsstelsel van eenieder die de pech heeft een ademende opening in hun buurt te houden, bijvoorbeeld door te gaan liggen op een slaappleateau waarover re-

centelijk geïnfecteerde muizen hebben rondgescharreld. In 1993 werden in het zuidwesten van de Verenigde Staten door een enkele uitbraak van het hantavirus tweeëndertig mensen gedood, en het jaar daarop eiste het hantavirus zijn eerste slachtoffer op het AT, toen een wandelaar het opliep nadat hij in een ‘door knaagdieren geïnfecteerde berghut’ had geslapen. (Alle berghutten langs het AT worden door knaagdieren geïnfecteerd.) Onder de virussen zijn alleen hondsdolheid, ebola en hiv vrijwel zeker dodelijk. Nogmaals, er is niets tegen te doen.

Ten slotte is er, omdat we in Amerika zijn, de voortdurende mogelijkheid te worden vermoord. Sinds 1974 zijn minstens negen trekkers – het juiste getal hangt af van de bron die je raadpleegt en wat je onder een trekker verstaat – op het pad vermoord. Terwijl ik er was, zouden er twee jonge vrouwen omkomen.

Om verschillende praktische redenen, die voornamelijk te maken hebben met de lange, straffe winters in het noorden van New England, is er om het pad te belopen jaarlijks maar een beperkt aantal maanden ter beschikking. Als je aan de noordkant begint, bij Mount Katahdin in Maine, moet je wachten tot de sneeuw eind mei of juni is verdwenen. Als je daarentegen in Georgia begint en naar het noorden loopt, moet je plannen vóór half oktober aan te komen, wanneer het weer gaat sneeuwen. De meeste mensen beginnen in de lente van het zuiden naar het noorden te lopen, zodat je idealiter de ergste hitte en de hinderlijkste en besmettelijkste insecten voor blijft. Het was mijn voornemen begin maart in het zuiden te starten. Voor het eerste deel van het pad trok ik zes weken uit.

Over de precieze lengte van het Appalachian Trail bestaat boeiend genoeg veel onzekerheid. De US National Park Service, die zich voortdurend op een alarmerende manier onderscheidt, ziet kans in één enkele folder de lengte van het pad op 3468 en 3541 kilometer te stellen. De officiële *Appalachian Trail Guides*, een set van elf boeken die elk een aparte staat of apart gedeelte behandelen, stelt de verschillende lengten op 3450, 3455, 3475 en ‘meer dan 3460 kilometer’. De Appalachian Trail Conference, het bestuurslichaam, stelde de lengte van het pad in 1993 op precies 3453,65 kilometer,

om die enige jaren later te veranderen in een voorzichtig ‘meer dan 3460 kilometer’, maar is onlangs teruggekeerd naar een zelfverzekerde precisie met een lengte van 3476,5 kilometer. In 1993 rolden drie mensen een meetwiel over de totale lengte van het pad uit en kwamen op een afstand van 3482,62 kilometer. Rond dezelfde tijd kwam een nauwkeurige meting aan de hand van een volledige set US Geological Survey-kaarten op een afstand van 3408,59 kilometer.

Zeker is dat het een lange weg is en in geen van beide richtingen makkelijk. De toppen op het Appalachian Trail zijn voor bergen niet bijzonder hoog – de hoogste, Clingmans Dome in Tennessee, bereikt een hoogste punt van 2042 meter – maar ze zijn hoog genoeg en rijgen zich aaneen. Er zijn meer dan 350 toppen boven de 1500 meter langs het AT, en misschien nog eens zo’n duizend meer in de omgeving. Alles bijeen vereist het ongeveer vijf maanden en vijf miljoen stappen om het pad van begin tot eind te lopen.

En natuurlijk moet je op het AT alles wat je nodig hebt op je rug meedragen. Het mag vanzelfsprekend lijken, maar voor mij was het een kleine schok te beseffen dat dit in geen enkel opzicht leek op een wandelingetje door de Engelse Cotswolds of het Lake District, waar je ’s ochtends vroeg vertrekt met een proviandtas met daarin een lunchpakket en een wandelkaart, om aan het eind van de dag de heuvels te verruilen voor een gezellige herberg met een warm bad, een hartige maaltijd en een zacht bed. In de Appalachen slaap je in de openlucht en bereid je je eigen maaltijden. Weinig mensen zien kans minder dan achttien kilo mee te nemen, en geloof me, als je een dergelijk gewicht meedraagt, ontsnapt het geen moment aan je aandacht. Het is één ding om ruim drieduizend kilometer te lopen, maar een ander om ruim drieduizend kilometer te lopen met een kleerkast op je rug.

Mijn eerste vage vermoeden van hoe afschrikwekkend de onderneming zou worden, kwam toen ik naar onze plaatselijke sportwinkel, de Dartmouth Co-Op, ging om een uitrusting aan te schaffen. Mijn zoon had daar onlangs een bijbaantje gekregen,

dus had ik strikte instructies me fatsoenlijk te gedragen. In het bijzonder mocht ik geen stomme dingen zeggen of doen, iets aantrekken waardoor ik mijn buik zou moeten tonen, ‘Probeer je me te besodemieteren?’ te zeggen als ze me de prijs van een product noemen, opvallend onachtzaam te zijn als een verkoper me het juiste gebruik of de verzorging van een product uitlegt, maar bovenal niets misplaatst te doen, zoals een skimuts voor vrouwen opzetten in een poging lollig te zijn.

Er werd me gezegd naar Dave Mengle te vragen, omdat hijzelf grote delen van het pad had gelopen en zoiets als een encyclopedie van wetenswaardigheden over het buitenleven was. Mengle bleek een vriendelijke en bijzondere man te zijn die waarschijnlijk vier dagen achtereen met volledige inzet over willekeurig welk aspect van wandeluitrusting kon praten.

Ik ben nog nooit tegelijkertijd zo onder de indruk en verbijs-terd geweest. We besteedden een hele namiddag om zijn voorraad te doorlopen. Hij zei me dan dingen als: ‘Kijk, deze heeft een slijt-
vaste gulp met een denierdichtheid van zeventig en klittenband-
sluiting. Aan de andere kant, en ik zal eerlijk tegen je zijn,’ – hier-
bij bracht hij zijn hoofd dicht bij het mijne en liet zijn stem
zakken tot op een lage, vertrouwelijke toon, alsof hij ging beken-
nen ooit met een matroos in een openbaar toilet te zijn betrappt –
‘de naden lopen met het kruis mee in plaats van diagonaal en de
entree is een beetje krap.’

Ik denk dat hij, omdat ik had verteld dat ik een paar keer in En-
geland op trektocht was geweest, veronderstelde dat ik van mijn
kant over enige deskundigheid beschikte. Ik wilde hem niet af-
schrikken of teleurstellen, dus als hij me vragen stelde zoals: ‘Wat
vind je van baleinen van koolstofvezel?’, schudde ik mijn hoofd
met een meewarig lachje, als erkenning van de opvallende ver-
scheidenheid aan meningen over dit heikele, steeds terugkerende
onderwerp, en zei: ‘Weet je, Dave, wat dat betreft heb ik me nooit
een oordeel kunnen vormen... Wat denk jij?’

Samen bespraken en overwogen we ernstig de relatieve voor-
delen van compressiebanden, stuifsneeuwsluitingen, stijgijsers,
sneeuwzolen, drukverdelers, ventilatiesystemen in het rugpand,

sjorbanden en iets wat de occipitale uitsparing heet. Zo ging het bij elk voorwerp. Zelfs een aluminium pannenset bracht overwegingen mee als gewicht, compactheid, thermische dynamiek en algemeen gebruik die de geest uren konden bezighouden. Daartussendoor was er veel discussie over trekken in het algemeen, voornamelijk over mogelijke steenslag, ontmoetingen met beren, ontploffende kooktoestellen en slangenbeten, die hij met genegenheid en tranen in zijn ogen beschreef, alvorens terug te keren tot het oorspronkelijke onderwerp.

Bij alles sprak hij veel over het gewicht. Het kwam me nogal pietluttig voor om die ene slaapzak te verkiezen boven die andere omdat hij één ons minder woog, maar toen de uitrustingsstukken zich om ons heen opstapelden, begon ik te begrijpen hoe al die onsjes samen kilo's vormden. Ik had niet verwacht zoveel te kopen – ik bezat al wandelschoenen, een Swiss army-mes en een plastic kaarthouder die je met een koord om je nek hing, dus ik dacht al een heel eind te zijn – maar hoe meer ik met Dave sprak, des te meer besefte ik dat ik voor een expeditie inkochte.

De twee grootste schokken waren hoe duur alles was – steeds als Dave het magazijn in dook of wegging om het garenummer te controleren, keek ik stiekem naar de prijskaartjes en was ik onveranderlijk geschrokken – en dat elk uitrustingsstuk een of ander volgend uitrustingsstuk vereiste. Als je een slaapzak kocht, had je een hoes nodig om hem in te doen. De hoes kostte negenentwintig dollar. Ik vond het steeds moeilijker begrip voor dit alles op te brengen.

Toen ik na veel ernstige overwegingen voor een rugzak koos – een heel dure Gregory, de allerbeste, niet iets om op te bezuinigen – vroeg hij: 'En wat voor riemen wil je erbij?'

'Neem me niet kwalijk?' zei ik, en realiseerde me meteen dat ik op de rand stond van een gevaarlijke conditie die bekendstaat als winkelflippen. Nu zou ik niet meer opgewekt roepen: 'Geef me daar maar zes stuks van, Dave. En ik neem acht van deze... ach kom, maak er maar tien van. Je leeft maar één keer, nietwaar?' De berg voorraad die een minuut geleden zo plezierig overvloedig en opwindend had geleken – allemaal nieuw! allemaal van mij! – leek ineens een last en buitensporig.

‘Riemen,’ zei Dave. ‘Je weet wel, om je slaapzak mee vast te binden en dingen vast te sjerren.’

‘Zitten er geen riemen bij?’ vroeg ik op een geheel nieuwe, effen toon.

‘O nee.’ Hij overzag de muur met producten en bracht een vinger naar zijn neus. ‘Je hebt natuurlijk ook nog een regenhoes nodig.’

Ik knipperde met mijn ogen. ‘Een regenhoes? Waarvoor?’

‘Om de regen buiten te houden.’

‘Is de rugzak dan niet waterdicht?’

Dave kneep zijn ogen toe alsof hij een bijzonder delicaat verschil aangaf. ‘Nou ja, niet honderd procent...’

Dit beschouwde ik als buitengewoon. ‘Je meent het? Kwam het niet bij de fabrikant op dat iemand zo nu en dan met zijn rugzak naar buiten wil? Er misschien zelfs mee uit kamperen wil gaan. Hoeveel kost deze rugzak eigenlijk?’

‘Tweehonderdvijftig dollar.’

‘Tweehonderdvijftig dollar! Probeer je me te...’ Ik hield me in en probeerde het op een andere toon. ‘Wil je beweren, Dave, dat ik tweehonderdvijftig dollar moet betalen voor een rugzak die geen riemen heeft en niet waterdicht is?’

Hij knikte.

‘Zit er een bodem in?’

Mengle lachte ongemakkelijk. Het lag niet in zijn aard kritisch te worden of zich te ergeren in de luxueuze, veelbelovende wereld van kampeerartikelen. ‘De riemen zijn in zes kleuren te krijgen,’ zei hij behulpzaam.

Het eindigde ermee dat ik genoeg uitrusting had om een vallei vol sherpa’s van werk te voorzien: een drieseizoenentent, zelfopblazend luchtbed, in elkaar passende potten en pannen, opvouwbaar bestek, plastic bord en beker, een ingewikkelde, door een pomp aangedreven waterzuiveraar, hoezen in alle kleuren van de regenboog, nadendichter, reparatieset, slaapzak, bungeebanden, veldflessen, waterdichte poncho, waterbestendige lucifers, rugzakhoes, een nogal hippe kompas/thermometer-sleutelring, een kleine opvouwbare butaanbrander die duidelijk om problemen

vroeg, gasfles en reservegasfles, een handsfree zaklantaarn die je als een mijnwerkerslamp op je hoofd draagt (en die me bijzonder beviel), een groot mes om beren en boerenpummels te doden, thermische lange onderbroeken en hemden, vier halsdoeken en een heleboel andere spullen, waarbij ik voor sommige terug moest om te vragen waarvoor ze eigenlijk dienden. Ik trok de grens bij de aanschaf van een chic grondzeil voor 59,95 dollar terwijl ik wist dat ik bij de K-Mart voor vijf dollar een stuk zeildoek kon kopen. Ik zei ook nee tegen een verbandtrommel, naaidoos, anti-slangenbeetset, een alarmfluit van twaalf dollar en een kleine schep van oranje plastic om je poep onder te spitten, omdat deze overbodig of te duur waren, of tot hoongelach uitnodigden. Met name het oranje schepje leek te roepen: 'Groentje! Mietje! Ruim baan voor de Grote Amateur!'

Vervolgens, om het maar meteen gehad te hebben, ging ik naar de Dartmouth-boekwinkel en kocht: *The Thru-Hiker's Handbook, Walking the Appalachian Trail*, meerdere boeken over dieren in het wild en de natuur, een geologische geschiedenis van het Appalachian Trail door iemand met de boeiende naam V. Collins Chew, en voor de ambitieuze prijs van 233,45 dollar de complete, al eerder genoemde set van officiële *Appalachian Trail Guides*, bestaande uit elf pocketboekjes en negenenvijftig kaarten, allemaal anders van formaat, stijl en schaal, die het hele pad van Springer Mountain tot Mount Katahdin beschrijven. Op weg naar buiten zag ik een boek met de titel *Bear Attacks: Their Causes and Avoidance*, opende het op een willekeurige bladzijde, las de zin: 'Dit is een duidelijk voorbeeld van het veelvoorkomende voorval waarin een zwarte beer iemand waarneemt en besluit hem zo mogelijk te doden en op te peuzelen', en stopte ook dat in mijn boodschap-pentas.

Ik nam dit alles mee naar huis en bracht het in gedeelten naar de kelder. Het was zoveel, en het meeste mij technologisch gezien niet vertrouwd, dat het me zowel opwond als ontmoedigde, maar bovenal ontmoedigde. Ik deed de handsfree lantaarn om mijn hoofd, zomaar, haalde de tent uit zijn plastic verpakking en zette hem op de grond op. Ik ontrolde de zelfopblaasbare matras en